

Demografische Herausforderungen – Daseinsvorsorge und die Rolle der Zentren

*Wyzwania demograficzne – usługi użyteczności
publicznej i rola ośrodków miejskich*

Kurzimpuls

LBV Dezernat 31 - Raumbeobachtung und Stadtmonitoring

Demografische Herausforderungen *

Wyzwania demograficzne

→ Insgesamt und räumlich überwiegend Schrumpfung außer im berlin-nahen Raum und um die beiden Oberzentren Gorzow und Zielona Gora /
Ogólnie i pod względem przestrzennym przeważa spadek liczby ludności, z wyjątkiem obszaru w pobliżu Berlina oraz Gorzowa i Zielonej Góry

→ rückläufiger Anteil und Anzahl im vorerwerblichen Alter, rückläufiges Erwerbspersonenpotenzial /
spadający odsetek i liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, spadający potencjał siły roboczej

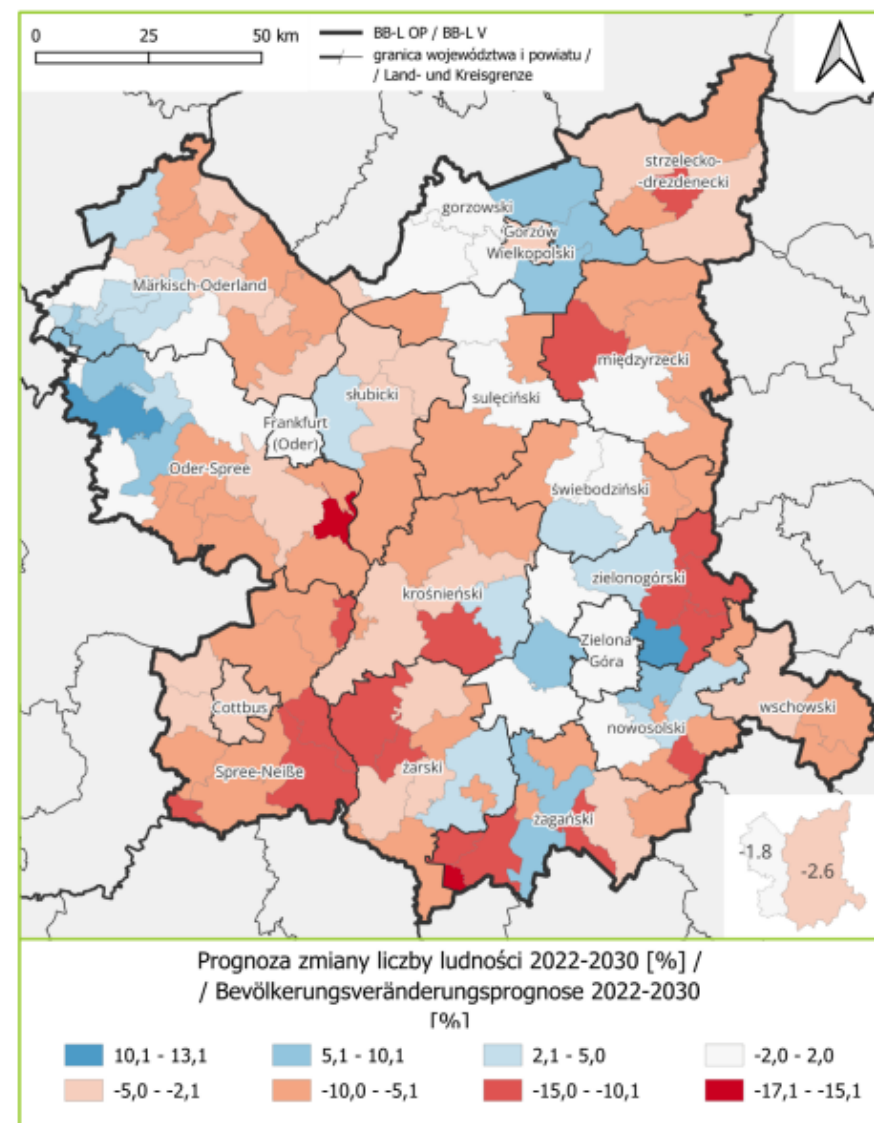
→ deutlich zunehmender Anteil Senioren /
znacznie rosnący odsetek osób starszych

→ Tendenzen machen sich verstärkt erst ab 2030 bemerkbar /
Trendy będą bardziej odczuwalne dopiero po 2030 r.

→ In Lubuskie zeichnen sich ähnliche in der Zeitachse um etwa 10 Jahre verzögerte Trends ab, allerdings ohne gesicherte Perspektive auf positiven Wanderungssaldo /
W województwie lubuskim obserwuje się podobne trendy, opóźnione o około 10 lat, jednak bez pewnej perspektywy dodatniego salda migracji

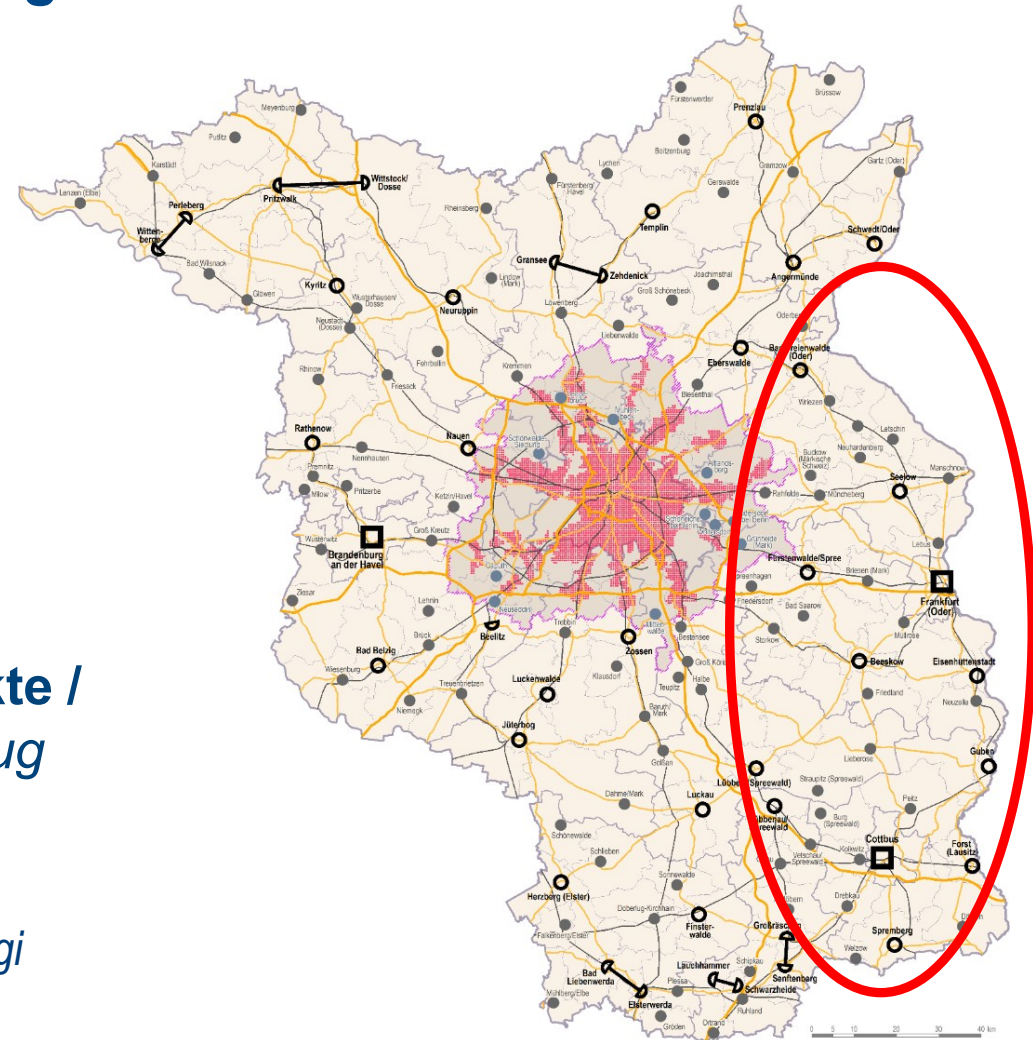
→ Anpassung / Umbau der Daseinsvorsorge im Rahmen des zentralörtlichen Systems unvermeidbar /
Konieczna jest adaptacja/przebudowa usług użyteczności publicznej

Karte 14. Prognose der Bevölkerungsveränderung in den Jahren 2022–2030 nach Gemeinden im BB-L V-Gebiet

Landesentwicklungsplan Hauptstadtregion (LEP HR) / Plan rozwoju krajowego

- **Dreistufiges System der Zentralen Orte /**
Trójstopniowy system ośrodków centralnych
 - Metropole / metropolia
 - Oberzentrum / ośrodek wyższego szczebla
 - Mittelzentrum / ośrodek średniego szczebla
- **Grundversorgung in allen Gemeinden /**
Podstawowe usługi we wszystkich gminach
- **zusätzlich: Grundfunktionale Schwerpunkte /**
dodatkowo: Lokalne ośrodki koncentracji usług podstawowych
 - räumliche Bündelung Grundversorgungseinrichtungen /
koncentracja przestrzenna placówek świadczących usługi podstawowe

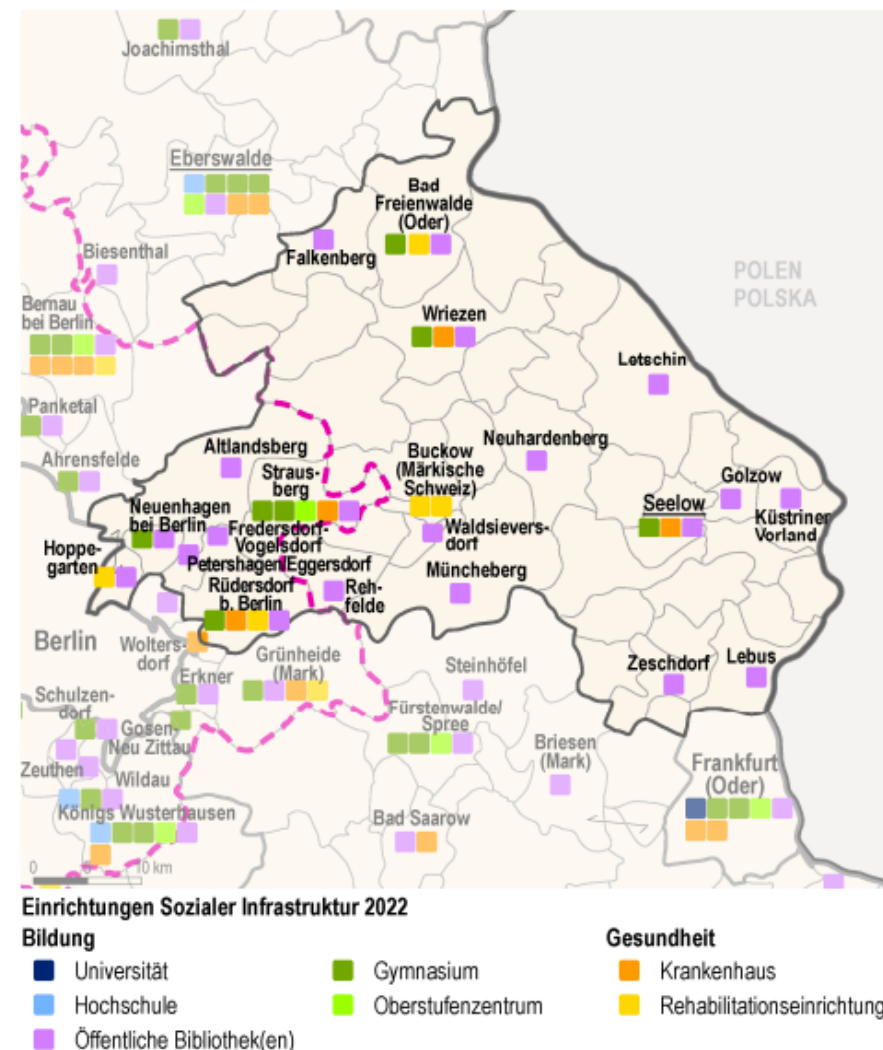
- Benennung vorrangig von **Funktionsbereichen** der öffentlichen und privaten Daseinsvorsorge (sozial, wirtschaftlich, kulturell und administrativ) / *Wskazanie przede wszystkim **obszarów funkcjonowania** usług publicznych i prywatnych (społecznych, gospodarczych, kulturalnych i administracyjnych)*
 - **Oberzentren:** Schwerpunkte von überregionaler Bedeutung für Güter und Dienstleistungen des höheren spezialisierten Bedarfes / **Ośrodki wyższego szczebla:** ośrodki o znaczeniu ponadregionalnym dla towarów i usług o wyższym stopniu specjalizacji
 - **Mittelzentren:** gehobene Funktionen der Daseinsvorsorge regionaler Bedeutung / **Ośrodki średniego szczebla:** funkcje związane z usługami użyteczności publicznej o znaczeniu regionalnym
 - z.B. Bildung, Soziales/Gesundheit, größere Behörden, Sport, Einzelhandel / *np. edukacja, sprawy społeczne/zdrowie, większe urzędy, sport, handel detaliczny*
- keine Festlegung konkreter Ausstattungskataloge – vorrangig Stabilisierung in Abhängigkeit von Tragfähigkeit / *brak ustalenia konkretnych katalogów wyposażenia – głównym priorytetem jest stabilizacja funkcji*
- aufgrund einer federführenden Rolle von Fachplanungen / *ze względu na wiodącą rolę planowania specjalistycznego*
 - weil auch mobile Systeme möglich sind / *ponieważ możliwe są również systemy mobilne*
 - da sich privat organisierte Einrichtungen nur begrenzt steuernd und anreizend von staatlicher Seite regulieren lassen / *ponieważ instytucje prywatne mogą być regulowane przez państwo jedynie w ograniczonym zakresie*

Herleitung des Zentrale-Orte-Systems des mittelzentralen Niveaus

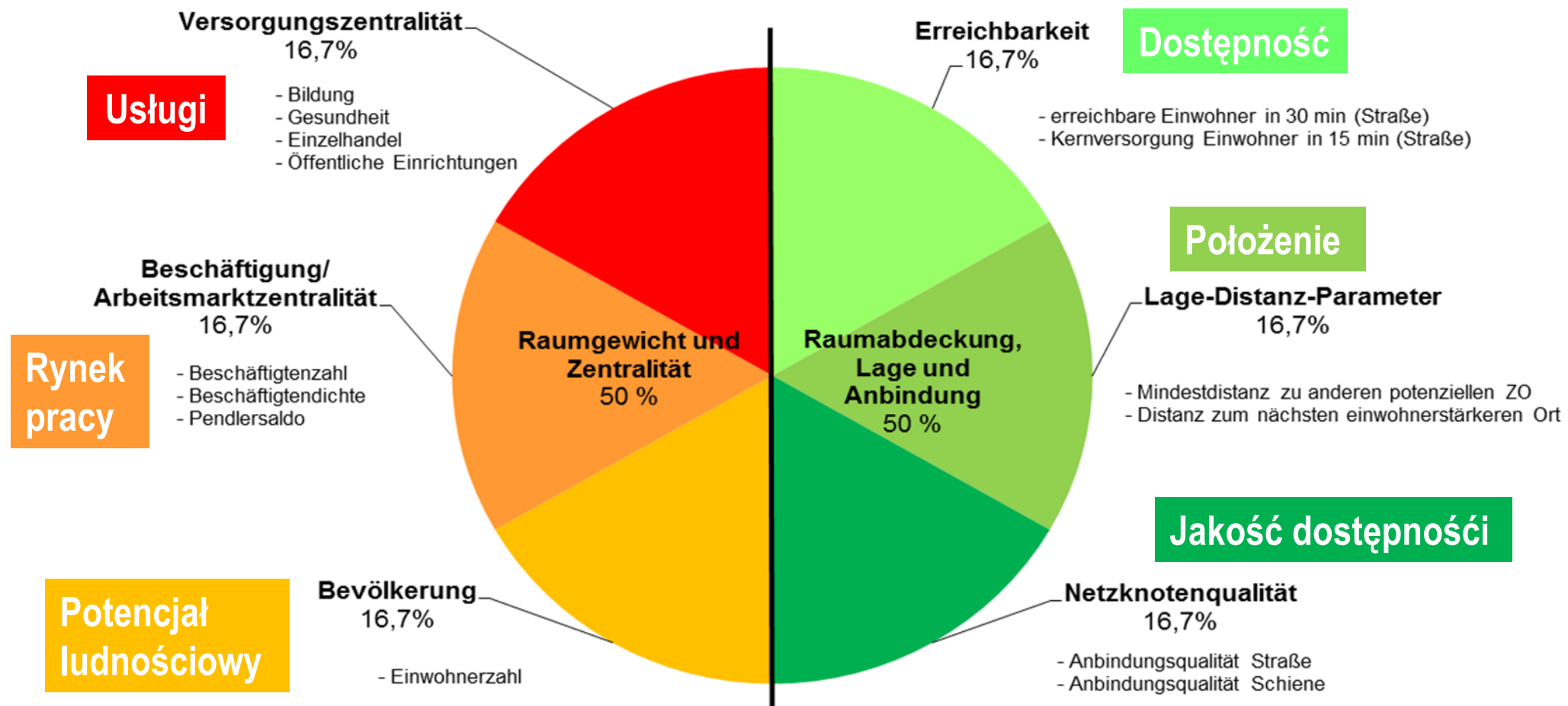
Wyznaczenie systemu ośrodków centralnych średniego szczebla

→ darin als ein Themenfeld: empirisch-analytische Berücksichtigung der vorhandenen Einrichtungen der Daseinsvorsorge

→ w tym jako obszar tematyczny: empiryczno-analityczne uwzględnienie istniejących placówek świadczących usługi użyteczności publicznej

Neues Analyseset ZOS HR - Gewichtung der Themenfelder und eingesetzte Indikatoren

Themenfeld Versorgungszentralität

Obszar tematyczny zasięg usług

Bildung <i>Edukacja – liczba uczniów</i>	Anzahl Schüler in zur Hochschulreife führenden Schulen und in beruflichen Schulen 2015/2016 je 100 Einwohner zwischen 5 und unter 20 Jahren
Gesundheit I <i>Zdrowie I – szpitale</i>	Anzahl Betten in Krankenhäusern je 1.000 der Bevölkerung
Gesundheit II <i>Zdrowie II – liczba lekarzy</i>	Anzahl ambulant tätige Fachärzte, die der Bedarfsplanung unterliegen je 10.000 der Bevölkerung
Einzelhandel I <i>Handel I – powierzchnia handlowa</i>	Verkaufsfläche sonstiger zentrenrelevanter Sortimente in m ² je Einwohner
Einzelhandel II <i>Handel II – obroty handlowe</i>	Einzelhandelszentralität (Verhältnis von Umsatz im örtlichen Einzelhandel zu örtlicher Einzelhandelskaufkraft auf Ebene der amtsfreien Gemeinden und Ämter)
vorhandene öffentliche Einrichtungen im Gemeindegebiet <i>istniejące instytucje publiczne na terenie gminy</i>	Sitz Kreisverwaltung; Finanzamt (einschl. Service- und Informationsstelle); Arbeitsagentur und/oder JobCenter; Amtsgericht (einschl. Zweigstelle); Polizeirevier (ohne BAB- und Wasserschutzpolizei); Berufs- und Freiwillige Feuerwehr mit hauptamtlichen Kräften

→ **Erkundung von Synergien und Komplementaritäten im Zuge**

→ *Badanie synergii i komplementarności w ramach*

→ **der Expertise zur Polyzentralen Siedlungsstruktur /**
ekspertyzy dotyczącej policentrycznej struktury osadniczej

→ **der Entwicklung einer gemeinsamen Vision zur Verflechtung im BB-L /**
opracowania wspólnej wizji powiązań obszaru BB-L

→ **als möglicher Input bei der Fortschreibung des Gemeinsamen Zukunftskonzeptes für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum 2050 /**
jako potencjalny wkład w aktualizację Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań 2050

→ **Mögliche Themenbereiche:**

→ **Rettungswesen / Krankenhausversorgung**

→ **Höhere Bildung / Berufsschulwesen**

→ ...

→ **Możliwe zagadnienia:**

→ **Ratownictwo / opieka szpitalna**

→ **Szkolnictwo wyższe / zawodowe**

→ ...

Vielen Dank ! Dziękuję za uwagę !

Martin Holtrup

Telefon: (03342) 4266 - 3104

E-Mail: martin.holtrup@lbv.brandenburg.de

www.lbv.brandenburg.de

Landesamt für Bauen und Verkehr

Dezernat 31 – Raumbeobachtung und Stadtmonitoring

Außenstelle Potsdam

Breite Straße 7A

14467 Potsdam

